

Barcode - 9999990873517

Title - Israre Maarfat Urfe Ali Allah.

Subject - GENERALITIES

Author -

Language - gujarati

Pages - 16

Publication Year - 1939

Creator - Fast DLI Downloader

<https://github.com/cancerian0684/dli-downloader>

Barcode EAN.UCC-13

“ઇસરારે માઅરફત”

ૐ

અ લી

અલાહ.

વિદ્યે મિત્ર સિદ્ધાંત લઘુ ગુણે નહિ જન્મ લોકે
રૂઠે પ્રતીતી એક્યતા સુખંથ મારિ અસિદ્ધ.

સપ્તમારઃ—૯

૨૭ FEB 1928

પ્રમુદ્ધ કવિ

વી. એમ. માધ યાવાલા.

પ્રપનારઃ—રહેમતુલા વીરજી ઓન. સેક્ટરીઃ

શ્રી પ્રેમજી શીખી પ્રી-દીવ પ્રેમ, ૧-૪ ડોનરી

સ્ટ્રીટ ભીમપુરા—મુંબઈ નાં. ૯

સંવત ૧૯૮૪-૪. સ. ૧૯૨૮-૯. સ. ૧૩૪૬

માવૃતિ પહેલી] કીંમત ૬ પાઈ [પ્રત ૨૦૦૦ તિ

કામિલ

છે. ખર

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गूजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक १३८४३ वर्गांक

पुस्तकानुं नाम एसिरी मा.अरइत

विषय प ७२३: ५३

“ઈસરારે માર્ગરૂત”

ઉદ્દેશ

ૐ અલી અલ્લાહ

લેખક:-મીશનરી અખદુલહુસેન ખચસ.

એ શબ્દ.

આ નહાનકહું પુસ્તક ઇસ્માઇલી વાચક સમૂહના હસ્તમાં આનંદ સાથે મુકું છું. આપણા સતપંથ-ઇસ્માઇલી ધર્મ સંબંધી વિવાદ શાસ્ત્ર, ઇતિહાસ, નીતિશાસ્ત્ર, ક્રિયાશાસ્ત્ર આદિ વિષયો પર લેખાયલાં પુસ્તકો સારી સંખ્યામાં મળી આવે છે પરંતુ સતપંથના મહાન પીરો ઇરાન વેરથી હિંદમાં આવી અરેબીક અને હિંદી અથવા ઇસ્લામી તથા વૈદિક સંસ્કૃતિનું જે સુદર જોડાણ કરનારી સતપંથની સાકશી અર્પણ કરી અને તે વિષયમાં અધ્યાત્મશાસ્ત્રના અતિગુહ અને સામાન્ય બુદ્ધિથી સમજમાં નહીં આવતા અને તાત્વિક ક્રમ દર્શાવ્યો તે સંબંધમાં હજી આપણા વિદ્વાન લેખકોનું લક્ષ પુરતા પ્રમાણમાં મધું નથી.

મેં મારી અલ્પમતિ અને અભ્યાસ અનુસાર એ મહાન પીરોના મારૂતી માર્ગનું રજૂાટન કર્યું છે. ખરી રીતે જોતાં આ અધ્યાત્મ માર્ગની જ્ઞાન તથા કર્મ સહિતની ઉન્નતિ પ્રાપ્ત કરી આ સંસારમાં મુક્તિ મેળવવાનું કાર્ય કામિલ મુશ્કેલી વિના અશક્ય નહીં બલકે અસંભવનીય છે. ખરા

મુમુક્ષુ ભાવનાધારી સતપંથી અને ઇસ્માઇલીઓ પોતાના મુર-
શિદની રહેઠાણમાં બાકમ પુષ્ટ કરી સત્વિક આનંદ પ્રાપ્ત
કરશે અને પોતાના ધર્મની વિશાળતાનો આક્ષાત અનુભવ
મેગવશે એવી મ્હારી શુભાશા છે.

“ બચલ. ”

“ ઝૂં અલી અવતાર છે, આદ વિશ્વ પ્રાણ,
આલે અમર પ્રગટીયા, સોહી હરી પીછાણુ, ”

“ અલી મઝહરે કામીલ મરકઝ અનવારે બમાલે પુદાવંદ
(આકાર સ્વરૂપ) તુરનો આપનો બતે અહદીયત છે, ” જેમાં
તમામ પુદાવંદની સીકતો ઝહુરમાં એટલે પ્રગટ જેવામાં આવે
છે. વાસ્તવીક રીતે આશકે હકીકી હોવો જોઈએ, પોતાના
અંદભાવને નષ્ટ કરી અંતર અક્ષુ રાખતો હોય, તો એ
સમજવા અને જાણવામાં બરાએ બાધ નડી શકતો નથી.
જેના દીદાર કરવા એ પુદાના દીદાર કરવા છે, અને એ
પુદાની ખાશ બંદગી છે. તેના હરમાનમાં રહે છે, તે પુદાની
આજ્ઞામાં રહેવા સમાન છે. તેમાં શંકા આણવી એ પુદા
માટે શંકા કરવા બરાબર છે. વસ્તુતઃ અલી અલ્લાહ છે.

તે સર્વ માનવ સમુદમાં “અકલે કુલ” ઉત્તમ જાણનાર
છે. દરેક વસ્તુએ તેની સત્તા હેઠળ છે, અને તેના જ્ઞાને આખા
વિશ્વમાં વ્યાપીત છે. તેના જ્ઞાન અને બુદ્ધીનો તોલ કરવો તે
અલ્પમતીવાળા માણસનું કામ નથી, કારણકે દરેક મનુષ્યની
બુદ્ધી પરીપુષ્ટ નથી. તેથી સીદ્ધ થાય છે કે (અકલે નાકિસ)
દૂંકી બુદ્ધીવાળાએ (અકલે કામિલ) સંપુષ્ટ બુદ્ધીવાળાનું તોલ

કરી શકતા નથી. જે આ બારામાં કોઈ પોતાની ટુંકી બુદ્ધી ચલાવશે, તે નુકસાન વહોરી લેશે. અજ્ઞાન પ્રમણે અસ્લાહના દરબારથી રાન્યો જાશે.

“ખીલાફતે ઇલાહી જલ્દ ખીજી”માં એક ઇસ્નાઅથરી લેખક અસ્લામા સૈયદ સીફતૈન હુસૈન લખે છે કે,

હા અલીયુન બશારત કેફા બશાર,
ફીહી રખ્ષે તજલ્લા વઝહર.
લીઝાતન મખલુકન વ વસ્ફન ખાલક,
અયનુલ ખાખલ હુયરત.

ભાવાર્થ:—ખબરદાર થાઓ કે અલી મનુષ્ય છે, પણ તે કેવો? તેઓમાં અસ્લાહનો પ્રકાર જલવાગર છે. સ્વરૂપમાં માણસ રૂપ છે, પરંતુ તેના ગુણો ખુદાઈ છે. તેમાં આશ્ચર્ય જેવું કંઈ નથી.

અલી તુર સ્વરૂપમાં અસ્લાહનું તુર છે. તે તુર સૃષ્ટીની રચનાથી પ્રથમ છે, જન્મેલ નથી. સૃષ્ટીની ઉત્પત્તિ થએલી વસ્તુઓનો તે મોહતાજ નથી. તે સૃષ્ટીનો વીભાગ અથવા અંશ નથી. તેના જેવો કોઈ નથી. સૃષ્ટીના રજકણોથી તે અતી સુક્ષ્મ છે. જમતના પ્રભાવથી તે પ્રભાવીત થતો નથી. તેના જ્ઞાન બુદ્ધી અને આચરણમાં મથું મારવું તે વ્યર્થ છે. અસ્લાહની ઝોળખાણુ માટે અલીનું અસ્તીત્વ છે.

અસ્લાહને કોઈએ જોયો નથી. કેવો તેનો રંગ છે? કેવું તેનું રૂપ છે? તે એવી હસ્તી છે, કે કોઈના સમજવામાં આવી શકતી નથી. એની કળા અમમ્ય છે. સાહાર સ્વરૂપે ચાહે, તેને દિહાર આપે છે. માત્ર જેવાવાળી આંખની દરકાર છે.

હજરત મુહામ્મે અરબ કરી કે યા ખુદા! મને તારા દીદાર આપ. હુકમ થયો કે કદાપી જોષ શકીશ નહી. આખર એક જલવો પ્રમટ થયો કે જેથી તેઓ ખેભાન થઇ પડી ગયા. અને જે પહાડ ઉપર તેઓ ઉભા હતા તે પહાડ ટુકડે ટુકડા થઇ ગયો. “તે સુદ્ધમાં સુદ્ધ છે. તેના હોવાપણા અને ન હોવાપણા માટે દલીલ થઇ શકતી નથી. તેને રહેવાનું કોઇ સ્થળ નથી. તેના માટે કોઇ વસ્તુનો દાખલો આપી શકાતો નથી. વીગેરે વીગેરે” આવા પ્રકારની આયતો કુરઆને કરીમમાં મળી આવે છે, પરંતુ લંબાણ થતું હોવાથી તેવા પ્રકારની આયતો અત્રે ટાંકી નથી, અને તે દરેક મુસન્નમાન જાણે છે.

પત્રીત્ર કલામે મજહૂમમાં એવીયે આયતો સ્પષ્ટ રીતે મોજુદ છે, જેમાં વર્ણવ્યા મુજબ “તેજ ખુદાના હાથ પશુ છે, પગ પશુ છે. આંખો પશુ છે. ચેહરો પશુ છે. તેનું તખ્ત પશુ છે, જે ફરીસ્તાઓ પોતાના ખાસા ઉપર લઇ આવશે અને તેના ઉપર ખેઠેલા હશે. અને મલાયકોની હારો સાથે કયામતના મેદાનમાં આવશે. અને તેના દીદાર માણસો કરી શકશે.” આવી રીતે ખુદાને સ્પષ્ટ રીતે સાકાર બતાવવામાં આવ્યો છે. કદાચ કોઇ પ્રશ્ન કરશે કે, એકજ પુસ્તક એકજ ધર્મ ગુરૂ તરફથી મળ્યું હોય, તેમાં બે પ્રકારની વાતો હોય અને તે એક બીજાથી મળતી નહોય, એ કેમ બને? હવે એ કહો કે એ બે વાતોમાંથી કઇ સાચી ને કઇ જુઠી? આવું ધર્મ પુસ્તક ઇલ્હામી (પ્રમતીકરણુ ૩૫) કેમ માની શકાય?

પરંતુ એ ધર્મ સમજવા અને તેની હકીકતને પહોંચવા ઉત્તમ પ્રકારની બુધ્ધીની જરૂરત છે. સમજ્યા વગર અસ્વીકાર

કરવો, એ બુધ્ધીમાનનું કામ નથી. તેમાં અવશ્ય કષ્ટ ભેદ હોવો જોઈએ. આ ભેદ તે વખતે ખુલશે કે જે વખતે હકીકતના જ્ઞાનથી જાણીતા થવાય, નહીં તો સમજ્યા વગર ઇન્કાર કરવાથી ઇલ્હામી ગ્રંથો ખોટા ઠરશે. આવી વાતો કેવળ કુરઆનમાં જ નથી, બલકે દરેક ઇલ્હામી કીતાબોમાં જોવામાં આવે છે. વેદ, ભગવત ગીતા અવસ્થા અને બાઈબલ વીગેરે વીગેરે ધર્મ પુસ્તકોમાં ખુદાના સાકાર તથા નીરાકાર સ્વરૂપ વર્ણવ્યાં છે.

જરા વિચાર કરવાથી જ આ ગુંચવણનો ખુલાસો એવી રીતે મળે છે કે, તે હસ્તીના મોટા બે ગુણો જોવામાં આવે છે. એક 'સીફાતે તનઝીયા,' બીજી 'સીફાતે તશમીયા,' જેને હિંદવાસીઓ પોતાની ભાષામાં 'તનઝીયા' યાને નીરાકાર તથા 'તશમીયા' યા'ને સાકાર કહે છે.

નીરાકાર સ્વરૂપમાં તેનું કોઈ વરણન કરી શકાતું નથી, કારણ કે જ્યારે એક વસ્તુનું સાકારી સ્વરૂપ હોય, તો જ તેના રૂપનું વર્ણન થઈ શકે છે. સાકાર સ્વરૂપ જાણવા માટે પાંચ ઇંદ્રીઓની જરૂર છે. (૧) આંખ (૨) કાન (૩) નાક (૪) જીભ (૫) ત્વચા. અગર એ પાંચ ઇંદ્રીઓમાંથી એક પણ ઇંદ્રી તેને જાણી શકતી નથી, તેને કળી ન શકે, તો તેનું વરણન કેવી રીતે થયું? જે કળ્યા વગર વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે તો શું કલ્પના કરવામાં આવી છે? તે પવિત્ર હસ્તી માટે કલ્પના કરવી હરામ છે. એથી સીફ થાય છે કે તેની હસ્તીનો ગુણ સાકાર સ્વરૂપમાં વસે છે. સાકાર સ્વરૂપ સીવાય વરણન થવું અશક્ય છે. જેનું પ્રમાણ કુરઆને શરીફમાં સુરે હદીદની ત્રીજી આયતમાં મોજુદ છે. એટલે "તે પહેલાંબી

હોતો અને હવે પંછી પણ રહેશે. જાહેરમાં પણ છે ને જાતનમાં પણ છે. તેણે પોતાના કુદરતી કમાલોથી અખિલ વિશ્વના રજકણે રજકણે પોતાનો ગુણ ઉત્પન્ન કરી પોતે તખ્ત ઉપર બીરા-જમાન થયો. તે આદીથી અંત સુધી કાયમ રહેનાર છે. તે એકજ અવીનાશી છે. ને આપું જમત નાશવંત છે" જેનું ઈલ્લાહી મંથોમાં આવું વરણન કરવામાં આવ્યું છે, તે સર્વે સાચા છે ને તેમાં કશો ફરક નથી.

આ ખુદ્દો નિયમ છે કે ગુણ ગુણધારી વ્યક્તિની સાથે હોય છે. કારીગરીથી કારીગર ઓળખાય છે. પરંતુ કારીગર તેમાં બેદો નથી. કેવળ કારીગરી જેવાથી કારીગર યાદ આવે છે. અને એવું પણ નથી કે, કારીગરે કારીગરી કર્યા પછી તેની કારીગરી પુર્ણ થઈ રહે જ્યાં કારીગરની કારીગરી જેવામાં આવે છે, ત્યાં તે કારીગર મોજુદ પણ છે ને તેથી જુદો પણ છે. એવી રીતે તે ખુદા દરેક રજકણમાં મોજુદ પણ છે ને તેથી જુદો પણ છે. જે તેનાથી જુદો છે, તેના હાથ, પગ, આંખો ચહેરો છત્યાદી છે. તેજ જ્ઞાકાર સ્વરૂપ મનુષ્ય અવતારમાં અલી અલેયહીરલામ છે. જેની ઇમામતનું તખ્ત કાયમ હાયમ, ચાલવાવાળું છે કીતાબ જવાહીરલ જાતન હીજરી ૮૦૫ માં આહમદ બીન યાકુબ સીરાજમે લખી છે. તે કહે છે કે કુર-આન મજુદના પહેલા પારાની શરૂઆતના સુરે બકરમાં, અલીફ, લામ મીમ, અલેકલ કીતાબ લારયબ શીહે હુદલ લીલ વંચાય છે પરંતુ હજરત રસુલ સલલ્લાલ્લહુ અલેહી વસલમના વખતમાં મુખે અખાશથી નકલ છે કે, અલીફ, વાવ, મીમ, અલેકલ કીતાબ લારયબ શીહે હુદલ લીલ

મુતકીન પડવામાં આવતું, કારણ કે હજરત રસુલ સલલ્લાહના વખત પછી હજીબ ખાતે યુસુફના સમયમાં કુરઆને શરીફના શબ્દો ઉપર જબર, જેર, પેશ, જઝમ શબ્દ મદ વીઝેરે ચી-હો ટાંકવામાં આવ્યા છે. હજરત રસુલના જમાનામાં તે ચી-હો હતાં નહીં. કુરઆનના આ અલ્ફાજ ઉપર અલીફ, વાવ, મીમ, મેળવવાથી એમ થાય છે જેનો અર્થ શરીયત, તરીકત, હકીકત, મારફત છે અલીફ, વાવ, મીમના ચી-હો મુકીને આ આવતને વાંચવાથી આ અર્થ નીકળશે કે આ તે પુસ્તક છે, જેમાં શરીયત તરીકત હકીકત મારફત મોજુદ છે પરંતુ આ હિદાયત તેવા પરહેઝગારોને પ્રાપ્ત થઈ શકે છે, જે તે અલી પુદાના આકાર સ્વરૂપની તાબેદારી કરે છે. કારણ કે આ હકીકતની વાતો હજરત અલીની મહોબત સીવાય ખીજાઓને હાસલ થઈ શકતી નથી હ રસુલ સાહેબે હદીસમાં ફરમાવ્યું છે કે લા માઅરફત ઈલ્લા હુબે અલીયુન” અલીની મહોબત સીવાય કોઈને મારફત હાસલ થઈ શકતી નથી. અને એ પણ ફરમાવ્યું છે કે અના મદીનતુલ હદમ વ અલીયુન ખાખોહા અર્થાત હું ઇબ્રાહીમનો શહેર છઉં અને અલી તે શહેરનો દરવાજો છે. હરેક ચીજ દરવાજામાંથી દાખલ થાય છે જ્યાં સુધી દરવાજો બંધ હોય ત્યાં સુધી કોઈ અંદર દાખલ થઈ ન શકે. અલી એલમનો દરવાજો છે, એટલા માટે શહેરથી શ્રેષ્ઠ છે. કુરઆને મજીદમાં પણ આવ્યું છે કે આતુલ યુગુત મીન અખ્યાખહા એટલે તમે દરવાજાથી આવો એટલે તમે હજરત અલીથી શરીયત તરીકત હકીકત મારફત શીખાને ઇસ્લામમાં દાખલ થાવો, અને આ હું શબ્દ માટે કુરઆનમાં અન્ય સ્થળે પણ આવત મોજુદ છે.

વ મન ઇત્તદ્દુ “ઓમ” મીલ કિતામ.

એટલે અમારા પાસે એવી કિતામ છે જેમાં સર્વે એલ-મનું બીજ છે. તે બીજ શરીર તરીકત હકીકત ને મારકત છે. એવી રીતે તમામ એલમનો સંગ્રહ આ શબ્દ ઠું છે. અને જે કુરઆને શરીરનું મુળ છે. વાસ્તવમાં એ કુરઆનનું જ્ઞાન હજરત અલી સીવાય કોઈ જાણતું નથી હકીકતમાં હજરત રસુલે ફરમાવ્યું છે કે.

“અલી માઅલ કુરઆન વ કુરઆન માઅલ અલી” અર્થા કુરઆન સાથે છે ને કુરઆન અલી સાથે છે.

આ ઠું તેજ ઠું છે જે પ્રાચીન સમયના હલહામી પુસ્તક વેદમાં મોજુદ છે જેનો અર્થ સંસ્કૃત ભાષાના વિદ્વાનોએ નાચે પ્રમાણે કર્યો છે.

તેઓએ ઠું ના ચાર ફરજગ દેખાડ્યા છે. અલીફ વાવ મીમ, અણું એટલે સુન્ય અલીફથી તાત્પર્ય અંકાર છે. એટલે જગૃત અવસ્થા શરીરત; વાવથી તાત્પર્ય ઓકાર એટલે નીંદ્રાવસ્થા-તરીકત; મીમથી તાત્પર્ય મકાર સ્વપન અવસ્થા; હકીકત અણું સુન્યથી સુષુપ્તી અવસ્થા મારકત. આથી જણાય છે કે વેદશાસ્ત્રનો ને કુરઆને શરીરનો ઠું એકજ સ્વરૂપ છે એ પણ જાણવું જોઈએ કે સંસ્કૃત લીપીમાં ઓમનું રૂપ અને અરબીની લેખનપદ્ધતીમાં અલીનું શબ્દ આકાર એક સરખું છે.

અલીનો શબ્દ અરબીના અંત, લામ ને યે નો બનેલો છે અંતનો મતલબ અલીમ (મહા જાણનાર) થાય છે, જે અલીમ એવી અલ્લાહની જાત છે, જે દરેક પ્રકારના ઇત્તમનો માહીત-

માર તે જાણવાવાળો અને આખા વિશ્વના ઇશ્વરો તેનામાં સમા-
 એલા છે. લામની મતલબ સ્વાદ (લીઝઝત) થાય છે આ સ્વાદ
 એવો છે જે દુનીયાના સ્વાદોથી ઘણોજ ઉત્તમ અને આલા
 છે. તે સ્વાદ (લીઝઝત) મેળવવા માટે ચાર દરજ્જા પ્રાપ્ત કરવા
 જોઈએ (૧) પહેલો દરજ્જો “ફનારીશ શેખ” એટલે મુશ્કિદ
 કામીલની ઐયત કરવી (૨) બીજો દરજ્જો “ફનારીશ રસુલ”
 જે આ મુશ્કિદ કામીલથી ઇસ્મે આઝીમ મેળવાય તે તે ઉપર
 અમલ કરે (૩) ત્રીજો દરજ્જો ફનારી અલ્લાહ તે ઇસ્મે
 આઝમનું એવો ઝીકર કરે કે તેમાં ફના થઈને પોતાના મુશ્કિદ
 ઠીક અલીના રૂપમાં જુએ અને દરેક દરેક રજકશુમાં
 તેનું સમરથ રહે અને પોતાના આત્માને લીન્ન કરી તે મહાન
 લીઝઝત મેળવે છે અને તે વખતે આ લીઝઝતમાં ચકચુર
 રહે છે કે પોતાને અલ્લાહના સ્વરૂપને જોઈ શકે છે. પરંતુ
 તેનું વર્ચન કરી શકતો નથી. તે વખતે તેને કોઈનો ડર કે
 ધારતી રહેતી નથી આ દરજ્જો પસાર કરી જે મનસુરે આ
 લીઝઝત હાસલ કરી અને પોતાની હસ્તીમાં—ૐ અલીને
 જોયો કોઈ જાતની ધારતી વીગર અનલ હકનો નારો મારવા
 માંડ્યો (અવાજ કર્યો) સુળીની કાંઈ પરવા કરી નહીં તેના ઉસ્તાદ
 જુનેદ અગદાદીએ ફેટલુય સમજવું પરંતુ જે પ્રેમી આશક
 તે લીઝઝતનો આહક અનેલો હતો તે અનલ હકનો અવાજ
 કરતો રહ્યો તેણે પોતાના ઉસ્તાદને કહ્યું કે હું ખુદીથી નિકળી
 ગયો છઉં અને કહ્યું:—

મન નમી ગાયમ અનલહક ચાર મીગાયદ જુગો,
 ચું નમી ગાયમ મરા દીલદાર મીગાયદ જુગો.

મનસુર પોતાના શરીરને અલ્લાહ કહેતો નહતો તેણે પોતાની હસ્તીમાં ૩૦૦ અલીને જોયો તેને અલ્લાહ કહેતો અલીના નામમાં જે "યે" છે અરબી શબ્દ છે જેથી તાલ્પય પુષ્ટ થકીન કરવાનું છે તેજ પુષ્ટ થકીન અલીને અલ્લાહ કહીને બકામિલ્લાહના ચોથા દરજ્જામાં વાસલ થયો. હમેશના માટે "બકામિલ્લાહ" અલીના "યે"ના બે તુકતા દરમીયાન જે ફાસલો છે તે દરીયાએ વહેદત છે અને તે બે તુકતા બે કીનારા છે દુનીયા અને આખરત, જે બકામિલ્લાહ જે દરજ્જે પહોંચ્યો તેને નતો દુનીયાની તમન્ન કે આખરતની શીકર રહેતી નથી કારણ કે તે મૌજાના સ્વરૂપ જેવામાં લીન્ન થઈ જાય છે તેને દોબખ ને જન્નત અને અરખાં છે એટલે નતો તે દોબખથી ડરે છે નતો જન્નતથી રાજ થાય છે અને તે એવા સ્થળે પહોંચે છે. નતો તે પોતે ખુદા બને છે, નતો તે ખુદાથી જુદા રહે છે.

ફતહલ્લા કાબ કૌસેન અવ અદના જે કુરઆને મજહૂમાં આવ્યું છે. અવ અદના જેની સીફત છે એટલે જે પ્રમાણે કમાને મરડીને બે હેડા મેળવીએ તે બને કમાનેને મેળવ્યા બાદ તે બેઉ વચ્ચે જેટલો ફાસલો રહે છે તેટલો ફાસલો તે બકામિલ્લાહને દરજ્જે મેળવનારના હોય છે "૩૦૦" અલી તે દરીયાએ વહેદતનું કેન્દ્ર છે, જેમાં દરેક પ્રકારનાં આરામ સુખ ને શાંતી સદાને માટે છે અને દરેક વસ્તુ તે ૩૦૦ અલીથી પ્રગટ થઈ છે.

જવાહીરલ આતનમાં આગળ ચલતાં વરણવામાં આવ્યું છે કે કુરઆને મજહૂમાં લખ્યું છે જે ઇન્નમા અબ્રહુ

એકા ઇરાદ શાએયન અંધ ચકુલ લીડુ કુન ક્યકુન જ્યારે તે કાષ્ટ ચીજ પેદા કરવા ઠગ્ગે છે, ત્યારે તે હુકમ કરે છે કે "યમ જ" તે તે યમ જય છે. તે આકાર સ્વરૂપ પ્રુદાવદે હુકમ કર્યો તે હુકમ વીરાટ રૂપ "૩૦" થયે. તેનાથી અખીલ વીશ્વ પ્રગટ થયું. જેવી રીતે ૩૦ માં ત્રણ અક્ષર છે એવીજ રીતે અક્ષીમાં ત્રણ અક્ષર છે. તેવીજ રીતે હુકમના અંદર પણ ત્રણ અક્ષર છે એટલા માટે ૩૦ થી પ્રથમ આકાશ થયું જે અહેદીયતમાં છુપેલું હતું તે પછી આકાશમાંથી પવન પેદા થયો. પવનથી આમ પ્રગટી, આગથી પાણી, પાણીથી ખાખ ખાખથી કુરએ જમીન થઈ એટલે જમીનના વિભાગો બન્યા આ છતઅક્કાને દિવસના નામથી કુરઆને મજુદમાં વરણવવામાં આવ્યા છે, કેમેં જમીન આસમાનની અંદર હતું તે છ દિવ ૧માં પેદા કીધું આ કારીગરી કરીનેયે તે ૩૦ અક્ષી એવેને એવેજ રહ્યો પછી તે ત્રણ શબ્દોમાંથી એક ખનીજ પદાર્થ વનસ્પતી અને પ્રાણી માત્ર ઉત્પન્ન થયા. પ્રાણી માત્રમાં બે પ્રકાર થયા. (૧) જનવર ચરંદા ને પરંદા દરંદા જે પોતાના હાની ભાલને સમજી શકતા નથી. બીજે પ્રકાર ઇનસાનનો છે. તે ત્રણ શબ્દોમાંથી વર્તમાન કાળ, ભુતકાળ અને ભવિષ્ય કાળ તેની જાંઘીની એળખ માટે મુકરર કરવામાં આવ્યા. તે પછી તેજ અક્ષરોથી આકાશમાં ત્રણ દરજ્જા જાહેર થયા. સુર્ય, ચંદ્ર, તારા, આખી સૃષ્ટી રચના પુર્ણ થયા પછી તે ૩૦ અક્ષી અને અમ્રથી બ્રહ્મા, વૈશ્વ અને મહેશ્વર, અહેદીયતમાંથી વહદીયતમાં આવ્યા, કારણ કે એ ત્રણે એકજ શક્તી છે. જે પ્રમાણે પ્રુદા, પુત્ર, અને પવિત્ર આત્માની

ખ્રીસ્તીઓની માન્યતા છે, જે ત્રણ મળીને એક થાય છે જેને ત્રીપુટી (તસ્લીમ) કહે છે.

પરમેશ્વરથી તાત્પર્ય હજરતે આદમ છે, જેનો વંશ તારા-ઓની માફક જગતમાં ફેલાયેલો છે. ખલની મતલબ અખીયા છે. યાને નખી, જેઓના સતગુરૂ ખલા એટલે બધા નખીયોના સરદાર હજરત નખી મહમદ મુસાફા થયા. વિષ્ણુથી તાત્પર્ય તમામ અવતાર પાત્રો જેવા કે હરસીરામ, રામ, શ્રી કૃષ્ણ અનેક રંગ રૂપ ધારણ કરી કળજીમમાં છેલ્લા દશમા અવતાર નકલંકી નામ રાખી અરબસ્તાન દેશમાં ધર્મની સ્થાપના કરવા અને અધર્મનો નાશ કરવા હૈ અલીનો ઝંડો ફરકાવવામાં આવ્યો.

ભગવત ગીતા પુરાણ કાળની એક કીતાબ છે, જેમાં શ્રી કૃષ્ણના ફરમાનો છે. જેમાં બતાવવામાં આવ્યું છે કે હું દરેક જીવમાં મોજુદ ચાલ્યો આવું છું. જ્યારે ધર્મનો વીનાશ થાય છે, તેની સ્થાપના કરવા માટે સહાય કરું છું. પરંતુ જે મુઠમતી છે તે મને ઓળખી શકતા નથી.

હાલા વાચકો તે નિશ્ચયાર્થ હસ્તીનું આકાર સ્વરૂપ (સીકાતે તસ્ખીયા) જગતનો ઉદ્ધાર હૈ અલી વીશ્નુ જેતી નિષ્કલંક અવતાર જમાનાનો ઇમામ સાહેબલ અમ્ર હાદીયુલ મેંહદી હજરત મોલાના આગા સુલતાન મહમદશાહ સલવાતો વસ્લામ જેમનું તખ્ત દુનીયા પર મોજુદ છે, જેની સીલસીલે વાર સીધી લીટીએ ઝુરરીયત (વંશ પરંપરા) આદ અનાદથી ચાલી આવે છે અને તે કયામતના દિવસ સુધી કાયમ હાયમ

ચાલતી રહેશે પરંતુ શ્રી કૃષ્ણના કથન પ્રમાણે જે મુઠ મતીના
લોહા પોતાના પેટના પુળાની બની દુકાનદારી લખાવી બેઠા છે
તે નથી ઓળખતા અને બીજાઓને પણ ઓળખવા દેતા નથી
તેમાં અવતારી પુરૂષનો કશો દોષ નથી.

ગર ન બીનહ બરોઝે સખપરો ચરમ,
ચરમએ આફતાખરા ચે ગુનાહ.

ઝેટલે દિવસના સુરજને ધુરડની આંખો જોઈ ન શકે
તો તેમાં સુખનો શો વાંક?—

હક તું પાક તું બાહશાહ;	
મહેરબાન બી અલી તુંહી તું.	૧
રખ તું રહેમાન તું;	
અલી અવલ આખર કાજ તુંહી તું.	૨
તેં ઉપાયા તેં નિપાયા;	
સીરજણહાર બી તુંહી તું.	૩
જલ થલ મુલમંદજુ હારના;	
અલી હુકમ તેરા બી તુંહી તું.	૪
તેરી દાસતીએ બોલ્યા પીર શમસ;	
મેં બંદા તેરા અલી તુંહી તું.	૫

